

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
_____ nömrəli _____ 2017-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060317 – Operator sənəti

BAKİ – 2017

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060317 – Operator sənəti** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş “Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı”na, “Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və magistr dərəcələrinin verilməsi Qaydaları”nın tələblərinə, “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı”na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. İxtisas üzrə Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığı həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
İTP– ixtisas üzrə Tədris Proqramı
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK– peşə kompetensiyaları

2. 060317 – Operator sənəti ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. **060317 – Operator sənəti ixtisasının xarakteristikası**
İTP-nin mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060317 – Operator sənəti İxtisaslaşma: - Kino operator	Magistr	1,5 il	90

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

- 3.1. **Magistrin ixtisas xarakteristikası**
Magistr dərin fundamental biliyə və peşə hazırlığı tələb edən pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalıdır.
- 3.2. **Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.**
 - 3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (**ÜK**) yiyələnmişdir:
 - kollektivdə işləmək (**ÜK-1**)
 - digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (**ÜK-2**);
 - beynəlxalq arenda işləmək (**ÜK- 3**);
 - hüquqi biliklər və digər normalara malik olmaq (**ÜK-4**);
 - yeni ideyalar irəli sürmək (**ÜK-5**);
 - müstəqil işləmək (**ÜK-6**);
 - yaradıcılıq, pedaqoji işlərin təşkilində, kollektivin idarə olunmasında bacarıq və vərdislərə malik olmaq (**ÜK-7**);
 - peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar işi təşkil etmək və planlaşdırmaq (**ÜK- 8**);

- 3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (**PK**) yiyələnmişdir:

Yaradıcılıq sahəsi üzrə:

- operator sənətinin tədrisində və yaradıcılıq prosesində modelləşdirmə üsullarından istifadə (**PK-1**)
- yaradıcılıq prosesində nəzəri biliklərdən istifadə (**PK-2**)
- yaradıcılıq işlərinin planlaşdırılması və aparılması (**PK-3**)
- yaradıcılıq işlərinin təqdimatını hazırlamağa (**PK-4**)
- ixtisasın ümumi mənzərəsini təsvir etmək bacarığına (**PK-5**)

İstehsalat-pedaqoji sahəsi üzrə:

- tədris prosesində ixtisas üzrə yaradıcılıq bacarıqlarını aşılamağa və təhlil aparmağa (**PK-6**)
- fənnin tədrisində kompüter texnologiyasından istifadə (**PK-7**)
- fənlə bağlı termin və ifadələrin tətbiqi bacarığı (**PK-8**)
- müasir təlim texnologiyalarını tətbiq etmək bacarığı (**PK-9**)

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- ümumi və fəqdi iş formalarını təşkil etməyə (**PK-10**)

- fənnin tədrisi ilə bağlı bilikləri təqdim etmək və onları iş şəratinə adaptasiya etməyə **(PK-11)**
- qrupların yaradıcılıq işlərinə rəhbərlik etməyə **(PK-12)**
- ixtisas biliklərini düzgün və yığcam ifadə etməyə **(PK-13)**

Pedaqoji sahəsi üzrə:

- ümumtəhsil, texniki-peşə, orta ixtisas təhsili müəssisələrində və ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərinin tədrisini aparmağa **(PK-14)**.
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan, internetdən məlumatlar əldə etməyə **(PK-15)**.

4.Təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060317 – Operator sənəti ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- yaradıcılıq
- pedaqoji;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər

Yaradıcılıq sahəsi üzrə:

- ixtisas üzrə təşkilati və tətbiqi məsələlərin həllində modelləşdirmə üsullarından istifadə etmək;
- pedaqogikanın, xüsusi qabiliyyət tələb edən **060317 – Operator sənəti** ixtisasının əməli-təcrübi əsaslarından, incəsənət tarixi və nəzəriyyəsinə, tədris metodikasının nailiyyətlərindən, qabaqcıl təcrübədən istifadə etməklə fənnin tədrisi metodikası sahəsində aparılan işləri təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar hazırlamaq və keçirmək.

Pedaqoji sahə üzrə:

- muhazirə oxumaq;
- seminar, məşğələ dərslərini aparmaq;
- pedaqoji təcrübəyə rəhbərlik etmək;
- ixtisas metodikası ilə bağlı biliklərdən istifadə etmək;
- ixtisasın tədrisinə dair informasiyaların toplanması və emalında İKT- dən istifadə etmək və s.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- yaradıcılıq və tədris kollektivlərinin işini təşkil etmək
- qəbul olunmuş qaydaların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək və s.

4.2. İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənnin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından)	Fənn bölmələri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölüme daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: -ixtiasa aid pedaqoji ədəbiyyatı öyrənməyi, xarici dildə oxuyub başa düşməyi; -Azərbaycanda ali təhsil sistemini, təlim prosesi və təhsilin məzmununu, yaradıcılıq (müəllim və tələbə) işinin metodikasını; - psixologiyanın metodlarını,	10	MHF–B01 <i>Xarici dil</i>	4	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8
			MHF–B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i>	2	
			MHF–B03 Yaradıcılıq psixologiyası	2	
			MHF–B04	2	

	<p>psixologiyanın əsas istiqamətlərini, ünsiyyət psixologiyasını, tələbə psixologiyasını və s.</p> <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - operator ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı. - müəhazirə mətni hazırlamağı, müəhazirə oxumağı; seminar məşğələlərini planlaşdırmağı və aparmağı; - hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşması, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s. <p>ziyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə; - ali və orta ixtisas təhsil müəssisəsində tədris və yaradıcılıq işləri aparmağa; - tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s. 		<i>Seçmə fənn*</i>		
MİF – B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü bilməlidir:</p> <p>İxtisas üzrə operator sənətinin tarixi və nəzəriyyəsinin əsaslarını;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rejissorluq təcrübəsini; - operator sənətinin ümumi əsaslarını - idarəçilik ,iqtisadiyyatı və marketinq problemlərini; - müasir operatorluğun inkişaf istiqamətlərini proqnozlaşdırmağı; - müasir informasiya, reklam , kino və televiziya bazarının öyrənilməsini - pavilyon, interyer və naturada bədii işıqlandırma texnikasından, kinoportret,kombinasiyalı və xüsusi çəkilişlərdə rəqəmsal texnologiyalar və kompüter qrafikasından istifadə etməyi; - müasir səsli və reportaj çəkilişləri texnikasından istifadə etməyi - quraşdırma və sənədli çəkiliş metodlarından istifadə etməyi; <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yaradıcılıq prosesini idarəetmə prosesi kimi təhlil etməyi; - operator və prodüserlə birgə audiovizual məhsulun qiymətini müəyyənləşdirməyi; - çəkiliş üçün texnoloji hazırlığı təmin etməyi, yaradıcılıq işini təşkil etməyi; - filmin quraşdırma cəkiliş işini təşkil etməyi; 	50	<p>MİF – B01 Operator sənətinin müasir inkişaf istiqamətləri</p> <p>MİF – B02 Operator sənəti</p> <p>MİF – B03 Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənlər</p> <p>MİF – B04 Seçmə fənn (fənlər)*</p>	<p>4</p> <p>16</p> <p>26</p> <p>4</p>	<p>PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15</p>

	<p>viyələnməlidir; -audiovizual sənətin modelləşməsi üçün vacib olan sosial sifarişin öyrənilməsi prinsiplərini həyata keçirməyə; -fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçməyi və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirə və ya qiymətləndirə bilməyə.</p>						
MEY – B00	<p>Yaradıcılıq işi bölümü Magistr yaradıcılıq - ifa işinin təşkili, aparılması və yekunlaşdırılması ilə bağlı bilməlidir: -yaradıcılıq işinin mövzunu seçməyi; -yaradıcılıq işlərini planlaşdırmağı; - yaradıcılıq işini yerinə yetirməyi; - yaradıcılıq işinin nəticələrini təhlil etməyi, onu digər müəlliflərin nəticələri ilə müqayisə etməyi; -alınmış nəticələrin praktik əhəmiyyətini və tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yaradıcılıq işinin gələcəkdə davam etdirilməsi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş yaradıcılıq işinin müdafiəsini (təqdimatını) təşkil etməyi; - diplomqabağı təcrübə və pedaqoji təcrübələrdə iştirak etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və s.</p>	30	<p>Diplomqabağı təcrübə</p> <p>Pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistr yaradıcılıq işinin hazırlanması və müdafiəsi</p>	6	6	18	<p>ÜK-1 ÜK-7 ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10 PK-3 PK-4 PK-7 PK-8 ÜK-11</p>
Kreditlərin ümumi cəmi		90		90			

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştelərə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

- 4.3.** İxtisası üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı – 72
o cümlədən:
- nəzəri təlim – 30 həftə
 - təcrübələr (yaradıcılıq və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
 - imtahan sessiyaları – 10 həftə
 - magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
 - tətilər – 12 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1.** Ali təhsil müəssisəsinin **060317 - Operator sənəti** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi, yaradıcılıq işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsil alanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2.** Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi, elmi və fəxri adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.

- 5.3. Magistrlik yaradıcılıq işinə rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi dərəcəsi, elmi və fəxri adı, elmi adı və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı məşq, mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində performans, şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər
- 6.3. **060317- Operator sənəti** ixtisası üzrə magistr hazırlığında diplomqabağı və pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun Dövlət Attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun Dövlət Attestasiyası magistrlik yaradıcılıq işinin müdafiəsindən ibarətdir. Yaradıcılıq işinin məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin müvafiq əmri ilə təsdiq olunmuş «Magistrlik dissertasiyalarının hazırlanması, təqdim olunması və müdafiəsi qaydaları haqqında Əsasnamə» ilə müəyyənləşdirilir.
- 7.2. İxtisaslaşdırılmış Şuraların sədrləri Təhsil Nazirliyi, tərkibi ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təsdiq olunur.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.
- 7.4. Yekun Dövlət Attestasiyası zamanı tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsi çoxballı sistemlə həyata keçirilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,
Elm, ali və orta ixtisas təhsil
şöbəsinin müdiri

_____ Yaqub Piriyev

“ _____ ” _____ 2017-ci il

Mədəniyyət və İncəsənət ixtisasları
qrupu üzrə Dövlət Təhsil Proqramlarını
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____ Validə Məmmədova

“ _____ ” _____ 2017-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
“İncəsənət” bölməsinin sədri

_____ Zəmfira Qafarova

“ _____ ” _____ 2017-ci il